

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קי.

עין משפט
נר מצוה

(6) כפי"ל בל נסתי' לי ועי' כפי"ל (3) וכתובת י"ג קידושין ט"ז: (4) ועל ק"ב: (ד) ואמר רש"י (ה) ועל ק"ב: (ז) כ"ב לה: (ח) (1) ועי' תוס' לעיל טו' ד"ה בעל חוב ומוס' כתובת י"ג ד"ה ולשבת ועוד שם במוס' ז': ד"ה נכסי ומוס' בנדרות נ"ב ד"ה והאמ"ל (1) ז"ל א"ר"י

הגהות הב"ח
(6) נפ' וקדים מלוה:
(3) רש"י ד"ה בשדה וכו' דלישקלינהו:

מוסף רש"י

האי משכנתא דסורא דכתבי הכי ב' וחקנתא דרנן הוא הך משכנתא משום דהמלוה לחבירו על שדה אכיל לכולל הפירות משום דכתיב אכל בני ישראל את פירות ארץ ישראל וכו' ור"י ד"ה בעל חוב ומוס' כתובת י"ג ד"ה ולשבת ועוד שם במוס' ז': ד"ה נכסי ומוס' בנדרות נ"ב ד"ה והאמ"ל (1) ז"ל א"ר"י

ימכרו וכו'. אלמא קרנא הוי דלי פירא הוה הא תקון רבנן פירות לבעל: והוקינו. קפלה עליהן זקנה בלא זמנן: לאו מי אוקימנא. כחכמות בפרק האשה שנפלו לה נכסים (דף ע"ט:): **בשדה אחרת.** שלא הימה הקרקע שלה שהיו דקלים בשדה של אחרים דהא כליא קרנא דידה לגמרי אחי אמתת (3) לישקלינהו בעל לכולהו: **ההוא שטרא.** שטר משכנתא דסורא במשלה שניא אלין ולא פירש זו מנין השנים: הכי גרסינן וקדים מלוה ואכלינהו לפירי. דשנה שלישיה מקמי דתבעיה לדינא: קרקע בחוקה **צעליה עומדת.** אע"ג דלא תבעיה עד לאחר אכילת פירות אגן במר קרקע אוליגן וכי מספקא לן שנה זו של מי אוקי ארעא בחוקה מריה ושלא כדון אכלינהו לפירי: **אוליגין עומדות.** כיון דקדים ואכלינהו והאחא לאפקוי מיניה ימימי רחיה ללאו שלש הוו דבמר אכילת פירות אוליגין: והא ק"ל הלכתא כרב נחמן דיניי. ורב נחמן קרקע בחוקה צעליה עומדת קאמר גבי שוכר מרחץ משנים עשר זהובים לשנה מדינר זהב למרש בהשאלה (ועל דף ק"ב): ואפילו בא צסוף המדש אמר כולו למשכיר כשנתעברה השנה: **הני מילי מילתא דלא עבידא לאיגלווי.** כלומר במר קרקע ודאי אית לן למיזל ומיהו הני מילי כספק שאין עומד לעולם להתבדר כי ההוא דמספקא לן צין אס תפיס לשון ראשון ואי תפיס לשון אחרון: **אכל הכא מילתא עבידא לאיגלווי.** בסוף שיבאו עדי שטר ויעידו: **ואטרובי כי דינא פרי זימני.** שמה דהין עם המלוה ואס נוניאנו מידו עמדין אן לחזור ולגבותו מיד הלוה לאחר זמן: **מלוה אומר חמש וכו'.** מילתא אחריתי היא. מלוה ולוה שבאו לקיין מלוה אומר חמש שנים מושכנת לי ואין השטר לפנינו ולוה אומר לשלש וכו' אמר אכלתה שלש: **מגו דאי בעי אכר לקוחה היא בדי.** לעולם ואכלתיה שני חזקה ואכר השטר ממני: **לא סבירא להו הא דאמר רב יהודה.** ולא אמרינן מגו שהדברים מוכיחין שהוא רמאי שאמר אכר השטר והאי שטרא לא דמי לשטר זבין דאילו שטר זבין לעדות שמכרה לו הוא בא וכי עד עולם תאמר לו להזכר זו אמור רבנן ציה עד תלת שנין מני לאיזדורוי איניש בשטרא טפי לא מיוחדר דקסבר לא יא עוד ערעור עליה אלא זה שהוא מודה ששטר משכנתא הוא לראיית מנין שנים של אכילת פירות לגביינא דאכילת פירות דמנין השנים קאי ומיוחדר זהיר ציה דלא לירכס ליה עד כלות השנים והאי דקאמר אירכס לא מהימן דמיכבש הוא דכבשיה וכו': **אלא מעשה.** אדרב יהודה קפרין דאמר אי בעי אמר לקוחה היא צדי: **הכי נמי דמהימן.** וכי עבד רבנן מילתא דאחי ציה לדי רמאות כי האי: **סקון רבנן למרי ארעא דיהיב טסקא.** למלכא: וכרי כריא. מתקן החריץ סביבות הגבולים: **ואי ארעא קניא הוא.** דלית ליה טסקא וכריא נמי לית ליה מאי ליעבד: **למחוי.** הוו יודעים שלא מכרתיה לו אלא הוא משכון צידו: **הכי גרסינן הא באטרא דשקיל אריסא אלא הא באטרא דשקיל אריסא מילתא.** ולא גרסינן שחלא צכולי מילתא: **סכירי.** לימים או למדשים ושכמות ושכרתיו צמעות. וכל נאמן דקאמר צצמעות היסת הוא: **אנו השכחנו.** ואין לבע"מ צמה שהצמיחו יתומים כלום:

כשעושין קנת מלכא דלי לאו הכי מה מכירה שייך צהס דמי יקנה וה"ג מיירי דאיכא צזיתים קנת פירי ולכן הוו קרנא אפילו לאזבי ולפי שאין עושין אלא פירות מועטין ילקח בהן קרקע ויאלכל פירות וחוה טובת שניהם אכל צצמעתין דליכא פרי או העניס מיקרו פרי לאזבי ו"ל דמ"מ מוכח שפיר דקרנא הוי אפילו כשיבש לגמרי ולהכי קאמר נתנא קמחא וילקח בהן קרקע אפילו מעתה שעושין קנת פירות לטובתו של בעל ופליג "וארשב"ג דאמר לא תמכור משום שצח צית אציה ולא חיישין לטובת הבעל כל זמן שעושין קנת פירות עד שמיבש לגמרי ואז ילקח בהן קרקע אכל לאזבי דאמר פירי הוי וכשיבש לגמרי נוטל בעל הצית הכל אס כן אין זה טובת הבעל מה שלקח בהן קרקע ואוכל פירות משלו כי טוב לו יזמר להמתין מעט עד שמיבש לגמרי ויהא הכל שלו: **א"ל רבינא ארב אשי משכנתא דסורא אס אמר אקוחה היא בדי ה"ג דנאמן ב'.** אלא ודאי לא מהימן הקשה הריב רבי אלחנן דהא תנן (ב"ב דף נ"ח.) חזקה הצמים כי חזקה ג' שנים ואומר ר"י דההם צעושין שמחזיק צה בגול הויא חזקה שהיה לו למחות תוך שלש כי יודע בודאי כיון שנכנס לה בגול אס ישתק לו ג' שנים ולא ימחה שיטעון על ידי ג' שנים שהיה שלו ולכן היה לו למחות שידע לכל שמתקן חכמים למחות תוך שלש ואס לא מיחה הפסיד אכל כשצמשתנתא צה לידו סובר המקשה כי לא תקנו חכמים אין לחוש שאחר ג' יטעון שקר ואי"ת אס כן לעולם יהיה בעל הקרקע נאמן זומר שבגול הוא צה מגו דאי צעי אמר צמשתנתא היה אלנך או לפירות הורדתיך ו"ל דהוי מגו צמקום עדים דאנן סהדי אס היה צה בגול לא היה שמיך אלא היה מוחה אי נמי אין זה מגו שאין טוען צרלון משכנתא היה או לפירות הורדתיך לפי שסבור להוציא גס הפירות שכבר אכל אי נמי חשיב מגו להוציא כיון שאכלה שני חזקה וקשה דעעמא דכשלש שנים הויא חזקה משום דעד שלש שנים מיוחדר איניש צשטריה טפי לא מיוחדר והשתא הלא ע"כ צריך לשמור לעולם כי שמה יטעון זה משכנתא היא וע"כ נראה דלא צעי למימר שלא יהא נאמן [ולומר] לקוחה היא צדי אלא שואל מה תקנה יעשה הממשכן שלא יוכל לחזוק ולטעון לקוחה היא צדי דמחאה נראה דלא מהניא אלא כשאומר פלניא אכיל ארעאי צגולנתא ומשני רב אשי דאיבעי ליה למחוי ולומר תוך שלשה דעו כי משכנתא היא צידו דתשינא שפיר מחאה צבי האי גוונא וכי האי גוונא יש לפרש צפי חזקה הצמים (שם דף נ"ה) וצסו) גבי יאק ועיין ואמר לפירות הורדתיך נאמן ואף על גב דהתם רב אשי פריך לרב כהנא ואי לפירות אחרת מאי הוה ליה למיעבד ורב כהנא משני דאיבעי ליה למחוי ומייתי ראייה ממשכנתא דסורא וצצמעתין רב אשי משני איבעי ליה למחוי וכן משני רב אשי התם צההוא פירקא (דף נ"ח.) גבי האי מאן דוצין דקלא לחצריה איכא למימר דרב אשי התם קיבל שינוא מרב כהנא ולכהי משני ליה איהו נמי הכי: **האי משכנתא דסורא ב'.** אע"ג דהא גופא דהכא אפשר דמשכנתא דסורא הוי שייך שפיר לאקשווי צהאי לישנא לפי שמשכנתא דסורא הוה קיס ליה שתקנו חכמים לעשות להכי קאמר אלא מעתה תקנת משכנתא דסורא וכו':

צד א מ"י פכ"ג מהל' אשות ה"ל כפ סמג עינין מה טושי"ע אה"ע ס"י פה סעיף ד':
צ"ה ב מ"י פ"ז מהלכות שבתות הלכה 1 סמג עינין פט טור ש"ע ח"מ ס"י ק"ג סעיף 1 וכו' ש"ח סעיף 6:
צ"ו ג מ"י שם סמג שם טושי"ע ח"מ ס"י ק"ג שם וכו' ש"ח סעיף ד':
צ"ז ד טושי"ע שם ס"י ק"ג סעיף 6:
צ"ח ה מ"י פ"ח מהל' גלוהין וסופתין הל' ה סמג עינין ק"ג טושי"ע ח"מ ס"י של סעיף ה':

האי משכנתא דסורא דכתבי הכי ב' וחקנתא דרנן הוא הך משכנתא משום דהמלוה לחבירו על שדה אכיל לכולל הפירות משום דכתיב אכל בני ישראל את פירות ארץ ישראל וכו' ור"י ד"ה בעל חוב ומוס' כתובת י"ג ד"ה ולשבת ועוד שם במוס' ז': ד"ה נכסי ומוס' בנדרות נ"ב ד"ה והאמ"ל (1) ז"ל א"ר"י

דלא לירכס ליה עד כלות השנים והאי דקאמר אירכס לא מהימן דמיכבש הוא דכבשיה וכו': **אלא מעשה.** אדרב יהודה קפרין דאמר אי בעי אמר לקוחה היא צדי: **הכי נמי דמהימן.** וכי עבד רבנן מילתא דאחי ציה לדי רמאות כי האי: **סקון רבנן למרי ארעא דיהיב טסקא.** למלכא: וכרי כריא. מתקן החריץ סביבות הגבולים: **ואי ארעא קניא הוא.** דלית ליה טסקא וכריא נמי לית ליה מאי ליעבד: **למחוי.** הוו יודעים שלא מכרתיה לו אלא הוא משכון צידו: **הכי גרסינן הא באטרא דשקיל אריסא אלא הא באטרא דשקיל אריסא מילתא.** ולא גרסינן שחלא צכולי מילתא: **סכירי.** לימים או למדשים ושכמות ושכרתיו צמעות. וכל נאמן דקאמר צצמעות היסת הוא: **אנו השכחנו.** ואין לבע"מ צמה שהצמיחו יתומים כלום:

סקן

סכר

המקבל שדה מחבירו

פרק תשיעי בבא מציעא קיא.

עין משפט
נר מצוה

לא לעיל ע"י לקמן ק"ח.
(ב) לעיל ק"ח. ועי' ח"ט.
לקמן ק"ח. ד"ה ש"ס.
שמיטה מה"א. (ג) ולקמן
ק"ח. (ד) הש"ל מ"ח.
(ה) דף ק"ח. (ו) ד"ה משום
אחר ד"ה ה' שמיטה.
(ז) ועי' (ח) לקמן ק"ח.
(ט) ויקרא ט"ו. (י) ולקמן
ק"ח. (יא) ועי'.

הגהות הב"ח
(ה) נ"ב ה' שמיטה ועשה
הללו:

מוקף רש"י

שכיר בזמנו. אם חטו
במקו ומן גביהו ושושבות
מה: נשבע ונוטל. אם
ביום שבת ממלאכה חטו.
נשבע שלא קיבל ונוטל. זה
אחד מן השבועים ונוטל
האחרים נמשכת שבת
(מז:). שחקו לו חמסו
דקפלה לנשבע מעל
הבית ושדיו חסיר. משום
דבעל הבית ערוך פועליו.
וכסבורים נמשכת שבת
לחבירו. אבל בעלמא אפילו
ביום זמנא מתן לומר
פרעמך כנ"י ונשבעת
היפת שהטילו חמסו על מי
שאינו מודה בתקנת ידועי
ק"ח.

וזה לפי שאין פעולתו עליו. ולא קרינא ביה פעולתו אחר: ואימא
לבו וכו'. דאי לא משתלמנא לא עברנא: אגרי להדדי. כשהיה
האחד נרץ לפועלים חבירו פוסק עמהן ואמר להן שכרכם על
בעל הבית: הני שוקאי דסורא. בעלי בתים של סורא שאין
מגיעין למעות עד יום השוק: לא
עברי. על שכן פועלין: מידע ידעי
דעל יומא דשוקא סמיכי. להגיע
למעות הלכך אפילו אית ליה מעות
גביה לא עבר דלדעתא דהכי איתגר
ליה וכיון דמיימא קמא לא עברי תו
לא עברי כדאמרין לעיל: שאינו עובר
עליו אלא בקר רלשון: אבל משום
כל תשעא עובר. מיום השוק ואילך:
שכיר שעות דיום. שנטכר לו מן
הבקר עד חלות: גובה כל היום.
דהא כלתא שכירתו מחלות ואיכא
כל תבא: שכיר שעות דלילה גובה
כל הלילה. ולכשיעלה עמוד השחר
עובר משום כל תלין דהא נשמענד
לו קודם לכן: ושמואל אמר שכיר
שעות דיום הוא גובה כל היום.
דקאמרמ ולין לילה הולך אחר יום
אבל שכיר שעות דלילה גובה כל
הלילה וכל היום שהיום הולך אחר
הלילה הואיל ושכירותו כליל יום זה
ולא דמי לשכיר יום דלחמול שאינו
גובה אלא כל הלילה: טעם שכיר
שעות גובה כל הלילה וכל היום.
שעולא שמואל מוקי לה בשכירות
שעות דלילה אלא רב נבאי מוקי
לה: ללדדין. והכי קאמר שכיר שעות
יש גובה כל הלילה ויש גובה כל
היום וכדאמרנא: ילא כלילה וכו'.
אלמא הואיל ומשכח פעולתו כלילה
הוה ליה שכיר שעות דלילה וקתני
גובה כל הלילה וכל היום: משום לא
סגול. דהא אוקמיא בנאיהו נשך
(דף ס"ה). לכובש שכר שכיר דאי גול
ממש מלאו דרביית ואוהא נפקא:
ה' שמוס. חמשה לאוין לא תעשוק
את רעך ולא תגול ולא תלין ולא
תעשוק שכיר עני ואציון ביומו מתן
שכרו ולא תבוא עליו השמש ועשה
ביומו מתן: שם שכירות. כולוהו חמד
ודאי לא משכחא לה אלא הכי קאמר
עבירות כל השמות הללו בשם שכירות
הן יש מהן בשכירות לילה ויש מהן
בשכירות יום: גול. משמע שאכסו
גידו מידו ממש טפי מעושה דכתיב
(שמואל ב' כג) ויגול את החנית מיד
המלכי וכן נבעלי שכם (שופטים ט)
ויגולו את כל אשר יעבור עליהם
נדקך: תסקיף לה רב ששם. על
כרתיך עושה דקא כפר ליה הוא
מדמיביה עליו דמורת כהניס קרבן
שזועה דכתיב (ויקרא ה) וכחש
נעמימו בפקדון או בתשומת יד וגו':

אמר ליה לשמעיה זיל אגיד לך פועליה. לא משום שהיה דעתו
לדחות אלא היה ירא שלא יהא פנוי ליתן להם ואפילו
משום כל תשעא לא היה עובר כיון שהוא עשוק במלאכה אחרת:
מתקוף ה' אבוי איזהו גול בוי. מימה וכי לא ידע אבוי דרב
ששם מוקי לה כדאורי ליה והדר כפריה
וי"ל דסבר אבוי דלית לן לאוקמי גול
דומיא דעשק וכי היכי דלא קאי
וכחש לעשק לא קאי נמי אגול אלא
תחילת גול דקרא ומחילת עושק הוא
כיחוש ולא דייק כדדייק רב ששם
בסמוך דהכח כתיב או בגול והכח
כתיב או עשק בלא צ"ח:

או עשק כתיב. לא גרסינן עשקו
ככר: ולמאן דהקין הכתוב
לעבור עליו בשני צ"ח. לאו משום
דכתיב גול ועשק שניה בלשון דייק
אלא משום דכתיב תרי לאוין מימה
בשלמא הכא חילקן כדי לעבור עליו
בשני לאוין אבל גבי אשם גזילות למה
נכתבו שניהם או בגול או עשק:
מאחיק

כל היום שכיר שעות דלילה גובה כל הלילה ושמואל אמר שכיר שעות דיום
גובה כל היום ושכיר שעות דלילה גובה כל הלילה וכל היום תנן שכיר שעות
גובה כל הלילה וכל היום תיובתא דרב אמר לך רב לצדדין קתני שכיר שעות
דיום גובה כל היום שכיר שעות דלילה גובה כל הלילה תנן היה שכיר שבת
שכיר חדש שכיר שנה שכיר שבוע יוצא ביום גובה כל היום יוצא כלילה גובה
כל הלילה וכל היום אמר לך רב תנאי היא דתנאי שכיר שעות דיום גובה
כל היום שכיר שעות דלילה גובה כל הלילה דברי ר' יהודה ר"ש אומר
שכיר שעות דיום גובה כל היום שכיר שעות דלילה גובה כל הלילה וכל
היום מכאן אמרו דכל הכובש שכר שכיר עובר בה' שמות (א) הללו ועשה
משום יבל תעשוק את ריעך ומשום יבל תגזול ומשום יבל תעשוק שכיר
עני ומשום יבל תלין ומשום יביומו תתן שכרו ומשום ילא תבא עליו השמש
הני דאיכא ביממא ליכא כליליא דאיכא כליליא ליכא ביממא אמר רב חסדא
שם שכירות בעלמא איזהו הוא עושק ואיזהו גול א"ר חסדא ילך ושוב לך
ושוב זה הוא עושק יש לך בידי ואינו נתון לך זה הוא גול מתקוף לה רב
ששת איזהו עושק שחייבה עליו תורה קרבן דומיא דפקדון דקא כפר
ליה ממונא אלא אמר רב ששת נתתיו לך זהו עושק יש לך בידי ואינו
נתון לך זה הוא גול מתקוף לה אבוי איזהו הוא גול שחייבה עליו תורה
קרבן דומיא דפקדון בעינן דקא כפר ליה ממונא אלא אמר אבוי לא שכרתוך
מעולם זה הוא עושק נתתיו לך זה הוא גול ולרב ששת מאי שנא עושק
דקשיא ליה ומאי שנא גול דלא קשיא ליה אמר לך גול דגזליה והדר
כפריה אי הכי אפילו עושק נמי דהדר כפריה הכי השתא בשלמא התם כתיב
או בגול מכלל דאודי ליה מעיקרא אבל גבי עושק מי כתיב או בעושק
או עשק כתיב שעשקו כבר רבא אמר זה הוא עושק זהו גול ולמאן חלקן
הכתוב לעבור עליו בשני לאוין: מתני' יאחד שכר אדם ואחד שכר
בהמה ואחד שכר כלים יש בו משום ביומו תתן שכרו ויש בו משום
לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר אימתי בזמן שתבעו ילא תבעו
אינו עובר עליו המחהו אצל חנוני או אצל שולחני אינו עובר עליו
לשכיר בזמנו נשבע ונוטל עבר זמנו אינו נשבע ונוטל אם יש
עדים שתבעו (בזמנו) הרי זה נשבע ונוטל יגר תושב יש בו משום ביומו
תתן שכרו ואין בו משום לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר: גב' מני
מתני' לא תנא קמא דמאחיק ולא רבי יוסי ברבי יהודה מאי היא דתנאי

מאחיק

אלא אמר רב ששם וכו'. לקמן פריך לרב ששם מאי שנא עושק דקשיא ליה ומ"ש גול דלא קשיא ליה: לא שכרסוף מעולס. לא דמי
לגול כי נתתיו לך דהא מודי ליה דעבד כהדיה וקא גול ליה: מ"ש גול דלא קשיא ליה. הא איזהו נמי גבי קרבן שזועה כתיב ואי
לא כפר שזועה היכא: דגוליה והדר כפריה. כל זמן שלא תבעו כד"ד אלא בינו לבין עצמו היה גזולו ואומר איני נתון לך וכשתבעו
כ"ד כפר וכשבע ולעולם גול לא איקרי אלא א"כ אומר לו איני נתון לך: אי הכי עושק נמי. נוקמיא כרב חסדא בלך ושזב ודקשיא
לך שזועה היכא כגון דהדר כפריה: הכי גרסינן הכי השעא בשלמא הסס או בגול כתיב. וכחש השתא מכלל דאודי ליה מעיקרא כלומר
וכחש נעמימו בגול כמה שהיה גזולו עד עתה דמורת גול כחש עכשיו וכפר ומקודם כחש קריו גול: אבל הכא מי כתיב או
בעושק. דנימא וכחש בעושק דמעיקרא: או עשק כתיב. על ידי הכחשה עשוק: עשקו כבר. משעה שהתחיל לתבעו עושקו
בכחשה ולא נקרא עשק על ידי דבר אחר קודם כחשה: ב"תני' שכר בהמה וכלים. יליף בגמרא: לא תבעו אינו עובר עליו.
בגמרא: יליף ליה דכתיב אתק"ט מדעתך ולא מדעתו: המחשו. נתקן מכללו והעמידו אצל מוני שהיה פועל נרץ לקנות פירות מחנוני ואמר לו
בעל הבית לחנוני תן לו בדינך פירות ועלי לשלם: או אמר לשולחני. תן לו בדינך מעות: נשבע ונוטל. מפרש בגמרא: ואם יש עדים
שכתבו. בזמנו: גר חושב. שקבל עליו שלא לעבוד ע"ז ואוכל נבילות וטריפות: יש בו משום וכו'. מפרש בגמרא: גב' מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

מאחיק

קיא א מיי פ"ח מה'ג
שכירות ה' ד סמג
לאוין קפא טושיע ח"מ
ס' שלט ספי' ז:
ק"ב ב טושיע' שם ספי' ט:
ק"ג ג מ"י שם הלכה ב
טושיע' שם ספי' ד:
ק"ד ד מ"י שם טושיע'
שם ספי' ב:
ק"ה ה מ"י פ"ח מה'ג
גזילה ואבדה ה' ג
ד סמג לאוין ק"ו ט"ו
טושיע' ח"מ ס' ששע ספי' ט
ז וספי' ח' ודלא כסנין
ועי':
ק"ו ו ז מ"י שם פ"ח
הלכה א והלכה ב
סמג עשין עג:
ק"ז ח מ"י פ"ח מה'ג
שכירות הלכה א סמג
לאוין קפא טושיע' ח"מ
ס' שלט ספי' א:
ק"ח ט י ב מ"י שם ה'ג
ד טושיע' שם ספי' ט:
ק"ט י ב מ"י שם ה'ג
ועי' דשגגות
זכנד' משנה סמג שם
ט"ו ט"ז ח"מ ס' פט
ספי' ג:
ק"ב י ב מ"י שם הלכה א
סמג שם:

תורה אור השלם

1 לא תעשוק את רעך
ולא תגזול לא תלין
פעלת שכיר אתך עד
בקר: ויקרא יט יג
2 לא תעשוק שכיר עני
ואכיון מאחיק או מגרף
אשר בארץ בשעריך:
דברים כד יד
3 ביומו תתן שכרו ולא
תבוא עליו השמש כי
עני הוא ואצלו הוא נשוא
את נפשו ולא יקרא
עליך אל י' ודנהי בק'
חטא: דברים כד טו
4 אל תאמר לרעך לך
ושוב וקח אתן ויש
אתך: משלי ג כח
5 נפש כי תחטא ומעלה
מעל בך וכחש בעמיתו
בפקדון או בתשומת יד
או בגול או עשק את
עמיתו: ויקרא ה כא